

The background is a collage of four images: top-left shows a stack of papers on a purple background; top-right shows a clock face on a pink background; bottom-left shows a stack of papers on a green background; bottom-right shows a clock face on a yellow background. A large black-bordered box is centered over the top half, containing the title. A smaller black-bordered box is centered over the bottom half, containing the date.

Etika v práci s lidmi

Přednáška 7.3.2009

Etika

- Filozofická disciplína – oblast filozofie je široká a zahrnuje v sobě i etiku a morálku jako předmět etických zkoumání
- Z řec. ethos = mrav, obyčej, zvyk
- Je teorií morálky (tj. teorií správného a nesprávného jednání)

Morálka

- Morálka (z lat. mos = původně vůle, potom mrav, předpis, zákon, vlastnost)
- Je systém regulativů lidského jednání, který je založený na rozlišení správného a nesprávného a schopnosti v těchto intencích prakticky jednat.
- Člověk je nositelem svobodné vůle a sám se rozhoduje, jak bude jednat. Jeho volba se stává morální volbou až tehdy, když se rozhoduje s ohledem na jiné lidi.

Úkoly etiky

- Úkolem etiky není jen stanovovat mravní povinnosti nebo příkázání, ale především nalézat pro člověka platná kritéria, podle kterých by mohl spolehlivě rozlišit mravné od nemravného, dobré od zlého a přesně stanovit, co je tou nejvyšší hodnotou, k níž by mělo jeho jednání směřovat.
- Etika hledá obecné zákony, na nichž morálka stojí.

Pro morální (etické) otázky platí, že:

- Nikdo se jim nemůže vyhnout
- Mají velký význam
- Jsou podmíněna svobodou rozhodování
- Neexistuje konečné řešení dilematických situací
- Cílem je dosáhnout dobrého jednání

Etická témata, problémy a dilemata

- Etický problém – vzniká v situaci, kdy je evidentní, jak by měl (sociální) pracovník rozhodnout, ale toto rozhodnutí se mu osobně přičí
- Etické dilema – vzniká tehdy, cítí-li (sociální) pracovník, že stojí před dvěma (či více) alternativními možnostmi rozhodnutí, které představují konflikt morálních principů. Není přitom jasné, které rozhodnutí bude přijatelnější.
- Pociťování etických problémů a dilemat je subjektivní.

Existují 3 hlavní oblasti, v nichž často k etickým problémům a dilematům dochází:

- Oblasti týkající se práv a kvality života jednotlivců
- Oblasti týkající se obecného blaha
- Oblasti týkající se nerovnoprávnosti a strukturálního útlaku

Etický problém nebo etické dilema?

Jak dokázat, že nadřízený/á vydává mou práci za svou?

- Nadřízená požaduje, aby veškeré výsledky mé práce byly posílány jen jí. Ty poté prezentuje jako svoje vlastní. Veškeré úspěchy se přičítají na vrub nadřízené/mu, všechny neúspěchy pak mé osobě.
- Mám na nadřízenou/nadřízeného žalovat jejím/jeho nadřízeným?